УДК 658.589:334.716(045)

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ АДМІНІСТРУВАННЯ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ЛАНЦЮГІВ ЗА УМОВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ

СКОРОБОГАТА Лариса[1], МІЩУК Максим[2]
[1] Хмельницький національний університет
https://orcid.org/0000-0001-7530-6037
e-mail: skorobohatala@khmnu.edu.com
[2] Хмельницький національний університет
https://orcid.org/0009-0009-9944-8123
e-mail: mishchuk.maksym@khmnu.edu.com

У статті визначено сутнісні характеристики та основні етапи формування інституційного механізму адміністрування розвитку кластерних систем; доведено, що враховуючи цифровий характер сучасних інтеграційних тенденцій, кластеризацію слід розглядати як інструмент підвищення конкурентоспроможності економічних суб'єктів на стратегічну перспективу. Здійснено аналіз інституційного середовища застосування кластерних стратегій в модернізації соціально-економічних систем; сформовано комплекс принципів та технології взаємодії мережевих і інституційних структур; розроблено інституційний базис соціально-економічних перетворень у форматі побудови інтегрованих виробничих ланцюгів як складових забезпечення національної безпеки держави за умов глобалізаційних викликів.

Систематизовано ієрархію та запропоновано інтерпретацію інституційної методології формування механізму адміністрування розвитку інтегрованих виробничих ланцюгів з метою розширення ресурсних і ринкових можливостей в форматі забезпечення стійких конкурентних переваг.

Ключові слова: інституційний механізм адміністрування; інтегральні виробничі ланцюги; цифровізація; менеджмент; кластеризація, стійкі конкурентні переваги.

https://doi.org/10.31891/mdes/2023-9-29

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Визнання парадигми інформаційного суспільства та стрімкий розвиток мережевих ланцюгів у економічному просторі призвели до того, що аналоговий інституційний механізм втрачає інструменти адміністрування соціально-економічної відповідальності підприємництва в національній економіці, а бізнес почав потребувати від системи управління швидкої реакції на зміни ринку та розробки моделей партнерства, які спрямовані на подолання ризиків зниження активності. Нові умови господарювання вимагають від підприємств суттєвих змін в підходах до управління бізнесом, які б сприяли збільшенню віддачі від використання наявного стратегічного потенціалу та розвитку його ринкових можливостей. Мережева взаємодія поєднує категорії конкуренції та партнерства, а тому потребує розробки інституційних механізмів цифрового адміністрування інтересів учасників.

Саме концепція ланцюгів вартості володіє значним потенціалом реалізації унікальної здатності на її засадах будувати ефективні, насамперед, партнерські взаємовідносини з зовнішнім бізнес-середовищем - клієнтами, постачальниками, дистриб'юторами та іншими контрагентами, налаштувати швидкий інформаційний обмін між ними, а також адаптувати з мінімальними зусиллями та витратами свої ресурси та цілі до нових потреб ринку.

У цьому аспекті особливої актуальності набувають проблеми синхронізації моделей управління розвитком інтеграційних виробничих ланцюгів з інституційними механізмами адміністрування соціально-економічного простору. Раціонально побудоване процедурне забезпечення управління розвитком інтеграційних виробничих ланцюгів підвищує обґрунтованість прийняття управлінських рішень та контроль за їх своєчасним виконанням, сприяє зменшенню обсягу технічної роботи та підвищує оперативність і достовірність отриманих результатів.

В контексті зазначених векторів трансформації інституційних засад, які формуються під впливом глобалізації та діджиталізації, конкурентоспроможність інтеграційних виробничих ланцюгів забезпечується їх здатністю створити умови для розвитку міжгалузевих інноваційних процесів, які розширюють ресурсні й ринкові можливості усіх учасників, забезпечуючи синергію інтеграційної діяльності у розвитку продуктів, технологій і ринків, збільшуючи тим самим потенціал кількісного зростання і якісного розвитку системи в цілому.

Як показує досвід розвинених країн, ключову роль у цьому з кожним роком все більше починають відігравати інтеграційні процеси, які можуть здійснюватися за різними сценаріями і у

різних організаційних формах. Проте основним їх завданням є розширення ресурсних і ринкових можливостей інтеграційних виробничих ланцюгів, забезпечуючи синергію інтеграційної діяльності і підвищуючи тим самим їх конкурентоспроможність.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Доробок провідних наукових шкіл у різних галузях економіки дає підстави виокремити найбільш прогресивні теорії управління організаціями, які формують фундамент механізму адміністрування розвитку інтеграційних виробничих ланцюгів. До них, в першу чергу, слід віднести концепції процесного управління (Лепейко Т., Котлик А.) [1] , концепції ланцюга вартості (Крикавський Є., Патора-Висоцька М.) [2] та ланцюга поставок (Крикавський Є., Похильченко М. а також Фертч М.) [3], які є тісно взаємопов'язаними між собою та ґрунтовно доповнюють теорії управління соціально-економічним розвитком суспільства та економіки, зокрема теорію «постіндустріального суспільства» Д. Белла [4] і А. Тофлера [5], теорії «інформаційного суспільства» Ф. Махлупа та Т. Умесао [6], теорії економічного розвитку Й. Шумпетера [7], теорії «глобальних мереж та потоків» М. Кастельса [8] та ін.

В подальшому дані ідеї отримали визнання та використовуються в сучасній економіці для обґрунтування об'єднання підприємств у кластери та мережевої форми організації сучасних ринків, що бачимо, наприклад, у працях М. Войнаренка [9], Л. Вотчеля [10], О. Замазій [11], Е. Хаджинової [12], Г. Чмерук [13] та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Слід визнати, що на сьогодні сформована інституційна платформа формування кластерів за умов інноваційно орієнтованої економіки, але потребують розробки понятійно-категоріальний апарату теорії управління інноваційним розвитком кластеризації в контексті створення інтеграційних виробничих ланцюгів. Необхідно наповнювати їх новими інструментами інституційного адміністрування, що можуть розширювати ринкові можливості бізнесу, збільшуючи потенціал економічного зростання національної економіки в цілому.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження концептуальних засад інституційного механізму адміністрування капіталізації та аналізу вартості, оптимізації інновацій в інтегрованих виробничих ланцюгах в форматі забезпечення стійких конкурентних переваг.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Інституційний механізм адміністрування інноваційного потенціалу інтегрованих виробничих ланцюгів складається зі стратегічного, тактичного та оперативного профілю оптимальної системи формування, реалізації та розвитку збалансовано моделі формалізації бізнес-процесів. З сучасним розвитком цифрових технологій (великі дані, хмарні технології, високошвидкісне інтернет-покриття, передові супутникові системи тощо) має можливості використовувати доповнену реальність, що забезпечує прямий перегляд фізичного середовища через екран комп'ютера або мобільного телефону і в режимі реального часу накладає на нього додаткову цифрову інформацію – інші зображення, звук, відео, або GPS-дані.

Тому Україні необхідно активно впроваджувати цифрову модель розвитку, використовуючи найкращі принципи відновлення економіки після стихійних лих і військових конфліктів, використовуючи сучасні цифрові інструменти і вже на цих засадах конструювати механізм адміністрування розвитку інтегрованих виробничих ланцюгів. Такий підхід має сприяти конструктивному, консолідованому баченню українським суспільством базових імперативів публічних інституцій відновленої країни: верховенства права, впевненості кожного громадянина в гідному та безпечному житті, впевненості керівників підприємств у перспективах розвитку країни.

Зважаючи на вищезазначені виклики та загрози, основними діями щодо впровадження інституційного механізму адміністрування розвитку інтегрованих виробничих ланцюгів мають стати: визначення всіх можливих ризиків для діяльності інтегрованих виробничих мереж, у тому числі пов'язаних з військовими подіями; визначення небезпек для кожного конкретного ідентифікованого ризику, постійний моніторинг ризикових ситуацій, визначення джерел ризиків, їх масштабів, сили та напряму впливу на поточну та стратегічну діяльність; вимірювання та оцінка потенційних ризиків для врахування рівня їх безпеки та наслідків для забезпечення стійкості в

складних умовах; розробка системи превентивних / попереджувальних/коригувальних заходів з метою мінімізації негативних наслідків виникнення ризику для забезпечення фінансових і матеріальних втрат і збереження стратегічного капіталу.

Також зазначимо, що на основі комплексу рішень мають бути сформульовані й обґрунтовані варіанти сценаріїв і моделі поведінки управління залежно від рівня загроз, обсягу потенційних втрат, а також динаміки розвитку тих чи інших подій і розгортання несприятливих ситуацій. Система управління, в свою чергу, включаючи цифрові технології в робочі процеси, повинна враховувати те, що інституційні маркери завжди повинні залишатися в зоні тотального контролю. Отже, цифровізація управління підприємством може зіграти вирішальну роль у післявоєнній відбудові та розвитку, що може створити необхідні умови для маневру та дозволить стимулювати потенційне зростання. Нові моделі управління можуть підвищити ефективність виробничо-господарської діяльності, зменшити витрати, оскільки вони покращують їхню здатність залучати нові, більш дієві методи. Особливий інтерес представляє дистанційний вид управління діяльністю підприємства.

Розглядаючи створення мереж як новий еволюційний етап в організації та управлінні підприємствами необхідно зазначити, що підприємства – учасники мережі проходять відбір, тобто конкурують між собою. Така конкуренція має специфічний характер, оскільки підприємства можуть змагатись між собою за місце в мережі, а потім мережа як єдине ціле конкурує на ринку з іншими суб'єктами господарювання. І конкуренція між окремими мережевими виробничими системами може розгортатись в одному або суміжних ринкових сегментах. Як наслідок, відбувається еволюційний відбір виробничих систем, при якому деякі з них зникають з ринку або поглинаються більш конкурентоздатними.

Проте, конкуренція між підприємницькими мережами напряму залежить від конкуренції між конкретними організаційними формами [14]. Відповідно, «вижити» в боротьбі можуть ті мережі, які постійно вдосконалюють свою організаційну структуру, тобто систематично та послідовно здійснюють організаційні нововведення. Це забезпечує конкурентні переваги бізнес-моделі, яку беруть за основу при створенні мережі. Вважаємо, що основними етапами формування інституційного механізму адміністрування розвитку мають бути:

1. Діагностика умов формування мережевої структури:

– аналіз зовнішнього оточення та ринку з метою пошуку учасників інтегрованих виробничих мереж;

– інформування потенційних учасників інтегрованих виробничих мереж про її створення, мотивація та узгодження інтересів та аналіз ресурсів учасників (фінансових, матеріальних, технологічних, іміджевих тощо);

– оцінка можливостей, загроз та перспектив створення й існування інтегрованих виробничих мереж на основі аналізу її потенційних учасників.

2. Розробка механізму створення інтегрованої виробничої мережевої структури:

– визначення зацікавлених та відібраних на основі певних критеріїв учасників інтегрованих виробничих мереж;

– визначення принципів, правил та умов функціонування інтегрованих виробничих мереж та розробка правил взаємодії та підпорядкованості учасників;

– розробка системи управління інтегрованою виробничою мережею та визначення її кадрового складу.

3. Процес формування інтегрованої виробничої мережевої структури:

– визначення моделі управління інтегрованою виробничою мережею та визначення масштабів спільної діяльності;

– розробка плану реалізації стратегії функціонування інтегрованої виробничої мережі.

4. Оцінка та контроль за функціонуванням і розвитком інтегрованої виробничої мережі:

– оцінка діяльності інтегрованої виробничої мережі відповідно до визначених критеріїв та результатів;

– коригування умов функціонування інтегрованої виробничої мережі на основі оцінки внеску кожного її учасника та умов діяльності інтегрованої виробничої мережі, складу учасників відповідно до результатів діяльності та впливу зовнішнього середовища.

Отже, інтеграційні процеси як складові сталого розвитку суб'єктів господарювання мають бути усебічно обґрунтовані, в тому числі – з урахуванням розвитку ринкових можливостей кожного із учасників і нарощування потенціалу конкурентоспроможності реального сектора національної економіки.

Зокрема, інноваційно-орієнтовані мережеві суб'єкти, які використовують новітні знання та технології, здатні суттєво покращити власний соціальний та економічний статус. Тому впровадження цифрових інновацій все частіше стає необхідністю. Менеджери інноваційно-орієнтованих підприємств, які використовують відповідне програмне забезпечення, накопичують інформацію про користувачів і таким чином планують найбільш оптимальні канали збуту, дані про постачальників. Це є основою для прийняття найбільш ефективних управлінських рішень, для розробки товарної та цінової політики, для вивчення стану справ з погляду конкурентного середовища, стратегічних партнерів, науково-технічних розробок.

Ефективно розроблений механізм адміністрування розвитку інноваційно-орієнтованих бізнес-об'єднань в умовах їх цифровізації мобілізує використання науково-технічного, інноваційного, фінансово-економічного, соціального та організаційного потенціалу [15, с. 59]. А серед основних стратегічних напрямів розвитку промислового сектору є розвиток цифрової інфраструктури, цифрових навичок та сектору інформаційно-комунікаційних технологій, що в свою чергу забезпечить ефективність діяльності інтеграційних виробничих ланцюгів.

Важливо наголосити, що інституційне зближення елементів підсистем з метою створення їх нової якості щодо становлення тенденцій взаємодії набуває все більшої актуальності в умовах трансформаційних змін різних систем, у контексті чого дії інституцій та інститутів в системі адміністрування розвитку інтеграційних виробничих ланцюгів залежать від галузевої специфіки. Виходячи з цього, держава має забезпечити ефективну трансформацію інституційних засад адміністрування на умовах уникнення конфліктних ситуацій між старими та новими системами. В цьому контексті нам вважається доцільним виділення базових функцій інституціональної методології, що відображають знаннєвий та функціональний (діяльнісний) аспекти формування механізму адміністрування, що подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Ієрархія та інтерпретація інституційної методології формування механізму адміністрування розвитку інтегрованих виробничих ланцюгів

Група	Тип функції	Інтерпретація функції
Процедурна	Когнітивна	Передбачає отримання нових знань про явища, фактори та методи формування організаційних структур адміністрування розвитку інтеграційних виробничих ланцюгів
	Діагностична	Передбачає вибіркову оцінку наявних фактів передумов формування та подальшого функціонування зазначених структур, їх зіставлення, порівняння з визначеними критеріями
	Дескриптивна	Направлена на наукове трактування та пояснення знання, пошук причинно-наслідкових зв'язків у досліджуваних процесах формування організаційних структур цифрового управління
	Рефлексивна	Передбачає здійснення об'єктивної оцінки на основі аналізу ефективності розв'язання поставлених завдань
Стратегічна	Нормативна	Полягає у визначенні векторів розвитку конкретної моделі управління при здійсненні операційної діяльності
	Прогностична	Виявляє тенденції розвитку досліджуваної системи цифрового управління на основі трансформації парадигми управління

Використання інституціонального підходу як складової методології формування цифрової моделі адміністрування розвиту інтегрованих виробничих ланцюгів забезпечить пошук альтернативних шляхів і способів оптимізації управлінського процесу та досягнення поставлених цілей за більш короткий період.

Ефективне функціонування інституційного механізму адміністрування передбачає: 1) створення сучасного законодавства, що регулює відповідні суспільні відносини, встановлює правила поведінки та відповідальність суб'єктів; 2) вдосконалення діяльності, реорганізацію чи ліквідацію (при потребі) відповідних суб'єктів, уточнення їх повноважень і оптимізацію їх роботи; 3) застосування процедур та алгоритмів співпраці в процесі діяльності з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами законодавства при формуванні і реалізації протоколів господарської діяльності.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, інституційні засади формування сучасних організаційних структур в цифровій моделі управлінні передбачають використання децентралізації та делегування

повноважень, раціоналізації, оптимізації структурних ланцюгів, систематизацію процедур управління, використання інструментів додаткової реальної. Реалізація інституційних механізмів адміністрування включає зміну організаційно-процедурної платформи та забезпечить налагодження партнерських відносин між суб'єктами інтегрованих виробничих ланцюгів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Лепейко Т. І. Процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства : монографія / Лепейко Т. І., Котлик А. В. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. – 316 с.

2. Крикавський Є.В., Похильченко О.А. Економіка логістики: Підручник / Є.В. Крикавський, О.А. Похильченко та інші (Н.В. Чорнописька Н., О.С. Костюк, Н.Б. Савіна, С.М. Нікшич, Л.Я. Якимишин). За загальною редакцією Крикавського Є.В. та Похильченко О.А. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2014. – 526 с.

3.Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Підручник / Є. Крикавський, О. Похильченко, М. Фертч. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 848 с.

4. Bell D. The Coming of Post-Industrial Society. A Venture in Social Forecasting / D. Bell. – N. Y., 1973. – 234 p

5. Toffler A. Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century / A. Toffler. – N.-Y., 1990. – 467 p.

6. Mchlup F. The Production and Distribution of Knowledge in the United States. – Princeton, 1962. – 274 p

7. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу/ Йозеф А. Шумпетер ; пер. з англ. В. Старка. – 2-е вид., доп. – Київ : Видавничий дім "КиєвоМогилянська академія", 2014. – 246 с.

8. Castells, Manuel and Cardoso, Gustavo, eds., The Network Society: From Knowledge to Policy. Washington, DC: Johns Hopkins Center for Transatlantic Relations, 2005. – 434 p.

9. Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці: монографія / М.П. Войнаренко. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 502 с.

10. Вотчель Л. Теоретические аспекты концепции межфирменной интеграции/ Л. Вотчель // Вектор науки ТГУ. Серия: Экономика и управление. – 2012. – № 4. – С.42-44.

11. Izhevskiy P. Factors of Enterprises'Strategic Selection of Participation Forms in Integration Formations/ V. Stadnyk, P. Izhevskiy, O. Zamazii and other // Problems and Perspectives in Management – 2018. – №2. – p. 90-101.

12. Хаджинова Е. Формирование концепции взаимодействием с контрагентами в предпринимательской сети / Е. Хаджинова // Науковий вісник Херсонського державного університету: Економічні науки. – 2015. – Випуск 13. – Ч. 2 – С.88-92.

13. Чмерук Г. Г. Інструменти цифрової трансформації суб'єктів господарювання. Держава та регіони: Економіка та підприємництво. 2020. – № 2 (113). – С. 170–177.

14. Чепелюк М. І. Інструментарій стратегічного управління в контексті сучасних концепцій та трендів світового економічного розвитку : монографія. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. – 396 с.

15. Баранов В. В. Цифровий менеджмент як невід'ємний складник цифрової економіки. Приазовський економічний вісник. 2021. – Випуск 1 (24). – С. 57–62.

REFERENCES:

1. Lepeiko T. I. Protsesnyi pidkhid do upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpryiemstva : monohrafiia / Lepeiko T. I., Kotlyk A. V. – Kharkiv : Vyd. KhNEU, 2012. – 316 s.

2. Krykavskyi Ye.V., Pokhylchenko O.A. Ekonomika lohistyky: Pidruchnyk / Ye.V. Krykavskyi, O.A. Pokhylchenko ta inshi (N.V. Chornopyska N., O.S. Kostiuk, N.B. Savina, S.M. Nikshych, L.Ia. Yakymyshyn). Za zahalnoiu redaktsiieiu Krykavskoho Ye.V. ta Pokhylchenko O.A. – Lviv: Natsionalnyi universytet «Lvivska politekhnika», 2014. – 526 s.

3.Krykavskyi Ye. Lohistyka ta upravlinnia lantsiuhamy postavok: Pidruchnyk / Ye. Krykavskyi, O. Pokhylchenko, M. Fertch. ¬¬– Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky, 2019. – 848 s.

4. Bell D. The Coming of Post-Industrial Society. A Venture in Social Forecasting / D. Bell. – N. Y., 1973. – 234 r

5. Toffler A. Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century / A. Toffler. – N.-Y., 1990. – 467 p.

6. Mchlup F. The Production and Distribution of Knowledge in the United States. – Princeton, 1962. – 274 r

7. Shumpeter Y. A. Teoriia ekonomichnoho rozvytku. Doslidzhennia prybutkiv, kapitalu, kredytu, vidsotka ta ekonomichnoho tsyklu/ Yozef A. Shumpeter ; per. z anhl. V. Starka. – 2-e vyd., dop. – Kyiv : Vydavnychyi dim "KyievoMohylianska akademiia", 2014. – 246 s.

8. Castells, Manuel and Cardoso, Gustavo, eds., The Network Society: From Knowledge to Policy. Washington, DC: Johns Hopkins Center for Transatlantic Relations, 2005. – 434 r.

9. Voinarenko M.P. Klastery v instytutsiinii ekonomitsi: monohrafiia / M.P. Voinarenko. – Khmelnytskyi: KhNU, 2011. – 502 s.

10. Votchel L. Teoretycheskye aspekты kontseptsyy mezhfyrmennoi yntehratsyy/ L. Votchel // Vektor nauky THU. Seryia: Эkonomyka y upravlenye. – 2012. – № 4. – S.42-44.

11. Izhevskiy P. Factors of Enterprises'Strategic Selection of Participation Forms in Integration Formations/ V. Stadnyk, P. Izhevskiy, O. Zamazii and other // Problems and Perspectives in Management – 2018. – №2. – r. 90-101.

12. Khadzhynova E. Formyrovanye kontseptsyy vzaymodeistvyem s kontrahentamy v predprynymatelskoi sety / E. Khadzhynova // Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu: Ekonomichni nauky. – 2015. – Vypusk 13. – Ch. 2 – S.88-92.

13. Chmeruk H. H. Instrumenty tsyfrovoi transformatsii subiektiv hospodariuvannia. Derzhava ta rehiony: Ekonomika ta pidpryiemnytstvo. 2020. – № 2 (113). – S. 170–177.

14. Chepeliuk M. I. Instrumentarii stratehichnoho upravlinnia v konteksti suchasnykh kontseptsii ta trendiv svitovoho ekonomichnoho rozvytku : monohrafiia. Kharkiv : FOP Liburkina L. M., 2021. – 396 s.

15. Baranov V. V. Tsyfrovyi menedzhment yak nevidiemnyi skladnyk tsyfrovoi ekonomiky. Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk. 2021. – Vypusk 1 (24). – S. 57–62.

INSTITUTIONAL MECHANISMS OF ADMINISTRATION OF THE DEVELOPMENT OF INTEGRATED PRODUCTION CHAINS UNDER THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION OF THE SOCIO-ECONOMIC SPACE

SKOROBOGATA Larysa, MISHCHUK Maxim
Khmelnytskyi National University

The article defines the essential characteristics and main stages of the formation of the institutional mechanism for the administration of the development of cluster systems; it is proven that, taking into account the digital nature of modern integration trends, clustering should be considered as a tool for increasing the competitiveness of economic entities for a strategic perspective. An analysis of the institutional environment for the application of cluster strategies in the modernization of socio-economic systems was carried out; a set of principles and technologies for the interaction of network and institutional structures was formed; the institutional basis of socio-economic transformations in the format of building integrated production chains as components of ensuring national security of the state under the conditions of globalization challenges has been developed.The conceptual foundations of the institutional mechanism of capitalization administration and cost analysis, optimization of innovations in integrated production chains in the format of digitalization of socio-economic space have been studied.

The hierarchy is systematized and the interpretation of the institutional methodology for the formation of the mechanism for the administration of the development of integrated production chains is proposed for the purpose of expanding resource and market opportunities, thereby increasing the potential for quantitative growth and qualitative development of the network system as a whole and ensuring sustainable competitive advantages.

Keywords: institutional mechanism of administration; integrated production chains; digitization; management; clustering, sustainable competitive advantages.